

Mijn kind gaat naar de basisschool

1. Beginselverklaring neutraliteit
2. **Pedagogisch project**
3. Schoolreglement
4. Infobrochure

Gemeentelijke Basisschool As

Scholengemeenschap “Maas en Kempen”

2. Pedagogisch project

HET GECONCRETISEERD PEDAGOGISCH PROJECT

1. Elementen van ons geconcretiseerd pedagogisch project

1.1. Gegevens met betrekking tot de situering van onze school

Onze school is een basisschool met als enige vestigingsplaats:

Schoolstraat 1 te 3668 Niel-bij-As.

Zij behoort tot het officieel gesubsidieerd onderwijs.

Het schoolbestuur is het gemeentebestuur van As:

Dorpsstraat 1 bus 1 te 3665 As

De hoofdingang bevindt zich aan de Schoolstraat.

- Als openbare instelling staat onze school open voor alle kinderen, welke de levensopvatting van de ouders ook is.
- De vrije keuze van de cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer is gewaarborgd.
- Het onderwijs dat binnen onze school door de leerkrachten wordt aangeboden, past in het kader van richtlijnen, vastgelegd en goedgekeurd door het gemeentebestuur in een door haar erkend pedagogisch project. Het is bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van 2,5 jaar. De kinderen kunnen de school doorlopen tot en met het zesde leerjaar. Hiermee wordt de grondslag gelegd voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs.
- De goedgekeurde OVSG- leerplannen worden als leidraad gebruikt.
- Wij streven ernaar dat de lokalen een fris en knus uitzicht geven en de kindvriendelijke inrichting zorgt voor een "zich-thuis-voelen" in de school.
- Dit pedagogisch project bepaalt de aard van het onderwijsaanbod binnen onze school. Van de leraren wordt geëist dat ze volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project onderwijs verschaffen. Alle andere participanten worden verondersteld dezelfde opties te onderschrijven (of het pedagogisch project te respecteren).
- Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs, rekening houdend met de vigerende onderwijswetgeving, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het gemeentebestuur, als schoolbestuur, heeft dus een verregaande autonomie inzake vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs. Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie. Het is een uitermate belangrijk gegeven en een voortdurende verantwoordelijkheid van een democratisch verkozen gemeenteraad.

1.2. Fundamentele uitgangspunten

1.2.1. *Openheid*

Onze school staat ten dienste van de gemeenschap en staat open voor alle leerplichtige jongeren, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

1.2.2. *Verscheidenheid*

Onze school vertrekt vanuit een positieve erkenning van de verscheidenheid en wil waarden en overtuigingen, die in de gemeenschap leven, onbevooroordeeld met elkaar confronteren. Zij ziet dit als een verrijking voor de gehele schoolbevolking.

1.2.3. *Democratisch*

Onze school is het product van de fundamenteel democratische overtuiging, dat verschillende opvattingen over mens en maatschappij in de gemeenschap naast elkaar kunnen bestaan.

1.2.4. *Socialisatie*

Onze school leert jongeren leven met anderen en voedt hen op met het doel hen als volwaardige leden te laten deelhebben aan een democratische en pluralistische samenleving.

1.2.5. *Emancipatie*

Onze school kiest voor emancipatorisch onderwijs door alle leerlingen gelijke ontwikkelingskansen te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden. Zij wakkert zelfredzaamheid aan door leerlingen mondig en weerbaar te maken.

1.2.6. *Totale persoon*

Onze school erkent het belang van onderwijs en opvoeding. Zij streeft een harmonische persoonlijkheidsvorming na en hecht evenveel waarde aan kennisverwerving als aan attitudevorming.

1.2.7. *Gelijke kansen*

Onze school treedt compenserend op voor kansarme leerlingen door bewust te proberen de gevolgen van een ongelijke sociale positie om te buigen.

1.2.8. Medemens

Onze school voedt op tot respect voor de eigenheid van elke mens. Zij stelt dat de eigen vrijheid niet kan leiden tot de aantasting van de vrijheid van de medemens. Zij stelt dat een gezonde leefomgeving het onvervreembare goed is van elkeen.

1.2.9. Mensenrechten

Onze school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en van het Kind en neemt er de verdediging van op. Zij wijst vooroordelen, discriminatie en indoctrinatie van de hand.

1.3. Visie op basisonderwijs

De fundamentele uitgangspunten worden gerelateerd aan de ontwikkelingsdoelen en eindtermen, als minimaal verplicht na te streven en/of te bereiken einddoelen.

Deze elementen situeren zich in drie velden:

- Het veld van de basiskennmerken die de kern vormen:
  - het beschikken over een positief zelfbeeld;
  - gemotiveerd zijn;
  - zelf initiatief nemen;
- Het veld van de algemene ontwikkeling dat doelen omvat van meer algemene aard zoals:
  - kunnen communiceren en samenwerken;
  - zelfstandigheid aan de dag leggen;
  - creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;
  - zelfgestuurd leren;
- Het veld van de specifieke ontwikkeling dat doelen omvat waarvan men de inhoud kan ordenen volgens leergebieden die in het onderwijs meer specifiek aan de orde zijn:
  - lichamelijke opvoeding;
  - muzische vorming;
  - taal;
  - wereldoriëntatie;
  - wiskunde;
  - Frans.

Deze drie ontwikkelingsvelden zijn geënt op “de wereld”, in zijn ruime betekenis. Het is de werkelijkheid waarin het kind gaat functioneren. Het kind leert de werkelijkheid begrijpen, wordt vaardig en ontwikkelt een positieve houding.

De kwaliteit van onze school uit zich op de eerste plaats in het dagelijks pedagogisch klimaat, het samenlevingsmodel dat onze school uitbouwt, de leef- en werkcultuur die er heerst.

We herkennen ons in de visie op het basisonderwijs bij de leerplannen van het OVSG.

De kenmerken zijn:

Samenhang

- Een leergebieden- of vakken-gesplitste benadering van de realiteit is niet aan te bevelen. Kinderen beleven en ervaren de realiteit immers niet in vakjes.
- Onze school moet ervoor zorgen leersituaties te creëren die voor de kinderen herkenbaar zijn. De kinderen moeten de centrale plaats innemen. Kinderen dienen zich op de eerste plaats veilig en goed te voelen op de basisschool.
- De doelstellingen van het basisonderwijs hebben niet enkel betrekking op kennis opdoen. Ook het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes met betrekking tot verschillende werkelijkheidsgebieden zijn belangrijke doelstellingen. Daarnaast dienen 'leren leren', 'probleemoplossend denken' en 'sociale vaardigheden' door de basisschool heen in verschillende leergebieden aandacht te krijgen.

Totale persoonlijkheidsontwikkeling

- Alle aspecten van de persoonlijkheid dienen via de aangeboden vorming in hun ontwikkeling te worden gestimuleerd en dit op evenwichtige wijze.
- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsvorming houdt in dat het schoolteam zich beraadt over een evenwichtig vormingsaanbod en een evenwichtige activiteitenplanning.
- Onze school houdt in haar aanbod niet alleen rekening met de verschillende ontwikkelingsterreinen maar ook met de verschillen in persoonlijkheidsontwikkeling.
- Aandacht voor de totale persoonlijkheidsontwikkeling impliceert daarom een gerichtheid op individualiserend onderwijs.

Zorgverbreding

- Een goede interactie tussen kind en leraar, die ook rekening houdt met de thuissituatie, is noodzakelijk om tot succesvolle oplossingen te komen.
- Zorgbreedte heeft te maken met de aandacht die onze school aan kinderen wil geven, met de wijze waarop ze omgaat met verschillen tussen kinderen.
- Soepele overgangen van kleuterniveau naar lager onderwijs en tussen leeftijdsgroepen dienen te worden gecreëerd. Doorbreken van het traditionele leerstofjaarklassensysteem in de lagere school is mogelijk.
- Onze schoolteamleden trachten hun onderwijs af te stemmen op de mogelijkheden van de individuele kinderen die ze op school begeleiden.
- Dit impliceert dat onze school aan een aantal organisatorische voorwaarden voldoet: overlegmogelijkheid, flexibele klasorganisatie, ... Daarnaast moeten de leraren de attitude hebben om met elkaar over hun onderwijspraktijk te overleggen, systematisch te reflecteren op de eigen praktijk, de ouders bij het schoolgebeuren te betrekken en open te staan voor nieuwe inhoudelijke vormen van onderwijsondersteuning en -remediëring.
- Zorgen dat kinderen zich goed en geaccepteerd voelen op school, er gaan functioneren en er plezier beleven, behoort tot de essentie van zorgverbreding.
- Onze school werkt aan zorgverbreding en bouwt differentiatievormen in met het oog op het ondersteunen van elk kind in zijn ontwikkelingsmogelijkheden.

Actief leren

- Actief leren is voor het kind een productief proces. Het is leren dat van het kind zelf uitgaat en door het kind spontaan als betekenisvol wordt ervaren. Het kind heeft belang bij wat het doet en gaat daarom volledig op in het anticiperen en oplossen van problemen.
- De sociale interactie tussen leraar en leerling en tussen leerlingen onderling is een essentieel onderdeel van dit interactief proces.
- Om actief leren op school te stimuleren, dienen realistische en betekenisvolle probleemsituaties (contexten) binnen de leersituatie te worden gecreëerd.
- Bij actief leren ligt de klemtoon eerder op het verwerken van, dan op de hoeveelheid aan leerinhouden. Kennis en inzicht zijn in die mate belangrijk dat zij gekoppeld kunnen worden aan denkhandelingen en strategische vaardigheden. Hierdoor worden ze voor het kind hanteerbaar binnen probleemsituaties en worden ze hefboomen voor actief leren en ontwikkeling.

Continue ontwikkelingslijn

- Het aangeboden onderwijs wordt zowel naar moeilijkheidsgraad als naar inhoud afgestemd op de ontwikkelingsmogelijkheden en -behoeften van de leerlingen.
- Aandacht voor 'continuïteit' binnen onderwijs betekent ook dat men de drempels tussen de verschillende fasen van onze schoolloopbaan, tussen leergebieden (zie samenhang), tussen thuis- en schoolervaringen van de leerlingen, zo laag mogelijk maakt.
- De begeleiders van het kind door onze basisschool moeten deze continuïteit nastreven. Voor onze schoolteamleden betekent dit gelijkgerichtheid, stimuleren van een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn, afspraken maken en nakomen.

1.4. Doelen van onze school: schoolconcept

Het gaat hier om grote lijnen die onze school vastlegt om de fundamentele uitgangspunten en de visie op basisonderwijs te realiseren in de praktijk.

We vertrekken hierbij van de vijf kenmerken van goed basisonderwijs en geven bij elk kenmerk enkele mogelijke aandachtspunten.

1.4.1. Samenhang

Samenhang houdt in de eerste plaats in dat alle leergebieden zoveel als mogelijk geïntegreerd benaderd worden. Kinderen ervaren en beleven de realiteit niet in vakjes.

Hoe kan onze school dit realiseren ?

Een concrete aanpassing en invulling van de onderwijstijd aanwenden.

Werken met BC-thema's en/of projecten. (BC = Belangstellingscentrum)

Het enten van de inhouden van alle leergebieden op deze thema's en/of projecten.

Door de samenhang tussen de gebruikte methodes en werkvormen na te gaan.

1.4.2. Totale persoonlijkheidsontwikkeling

Onze school heeft aandacht om een evenwichtig vormingsaanbod na te streven waarbij alle ontwikkelingsdomeinen aan bod dienen te komen.

Dit impliceert dat ook de sociale/emotionele ontwikkeling voldoende vulling moet krijgen.

Daarbij is de sociale interactie tussen leraren-leerlingen en leerlingen onderling van essentieel belang.

Er moet voldoende ruimte en tijd aangeboden worden om met elkaar te communiceren en samen te werken.

Een open, ongedwongen sfeer met respect voor elk individu impliceert ook een respectvolle omgang met elkeen van de groep.

Hoe kan onze school dit realiseren ?

Onze school streeft ernaar om bewuste leerlingen te vormen met kritische reflectie op zichzelf en de anderen.

Ze biedt thematische vormingscontexten aan rond sociale verschillen en achtergronden eigen aan het milieu van de leerlingen.

Ze schenkt aandacht aan sociale oriëntatie en vaardigheden in relatie met de deelleerplannen maatschappij en mens.

Een concrete invulling kan gebeuren door middel van kringgesprekken, groepswerken, sociogrammen en het ontwikkelen van creatieve vermogens.

Onze school vult de onderwijstijd in zodat alle persoonlijkheidsgebieden evenwichtig aan bod komen.

1.4.3. Zorgverbreding

Onze school houdt rekening met de persoonlijkheidsverschillen van elk individu en biedt optimale groei- en leerkansen om het maximaal te laten ontplooiën in zijn eigen persoonlijkheidsgroei en ontwikkeling.

Deze verschillen komen tot uiting in de eigen leef- en thuissituatie waar sociale en emotionele aspecten bijdragen tot de eigenheid van elk individu.

Het aansluiten en afstemmen op deze individuele mogelijkheden biedt kansen op integratie en het goed functioneren binnen de groep.

Hoe kan onze school dit realiseren ?

Onze school hanteert instrumenten om de individuele verschillen binnen alle domeinen van de persoonlijkheidsontwikkeling te bepalen en aan te geven, bv. een kindvolgsysteem. Dit impliceert dat de eigen werking via gerichte observaties en continue reflectiemomenten permanent wordt bijgestuurd.

Onze school bouwt differentiatievormen in waarbij elk kind kansen krijgt om op zijn niveau verder te ontwikkelen.

Onze school stemt het aanbod af op de individuele mogelijkheden zodat kinderen gemotiveerd zijn en bereid zijn om initiatieven te nemen. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

Onze school voorziet kansen om remediërvormen in te bouwen, zoals bv een leraar zorg.

1.4.4. Actief leren

Onze school creëert een positief klimaat waarbij elk kind naast specifieke kennis ook zelfstandig en op creatieve wijze vaardigheden en denkhandelingen kan ontwikkelen.

Onze school verstrekt een creatief aanbod waarbij het kind spontaan kan anticiperen en reflecteren om leerattitudes te verwerven.

Onze school stelt het kind centraal om via eigen interesse en leergierigheid zich te kunnen ontwikkelen in alle domeinen en leergebieden.

Hoe kan onze school dit realiseren ?

Onze school dient realistische en betekenisvolle contexten aan te bieden die voldoende uitdagingen bevatten.

Onze school zorgt voor een rijk en gevarieerd aanbod.

Het zelfstandig en zelfsturend aspect bevorderen door strategische vaardigheden en denkhandelingen te laten ontwikkelen (leren leren) door bijvoorbeeld kinderen gebruik te laten maken van een documentatiehoek, contract- en hoekenwerk in te schakelen.

1.4.5. Continue ontwikkelingslijn

Onze school dient rekening te houden met persoonsgebonden behoeften, beperkingen en mogelijkheden om leerinhouden gefaseerd en weloverwogen in groeistadia aan te bieden.

Het streven naar een constante invulling en aanpassing van het schoolverloop, eigen aan het individu, waar thuis- en schoolervaringen gekoppeld dienen te worden aan school-specifieke

initiatieven.

Hoe kan onze school dit realiseren ?

Onze school ontwikkelt een instrument dat de persoonlijkheidsgroei van elk kind weergeeft binnen alle domeinen tijdens de hele schoolloopbaan (cf. kindvolgsysteem).

Ze stelt concrete afspraken op i.v.m. terminologie en continuïteit binnen de leergebieden en de verschillende domeinen op klas- en schoolniveau.

Ze biedt voldoende interactie in het schoolteam om gelijkgerichte afspraken i.v.m. methodes en didactisch handelen na te komen, te evalueren en erover te reflecteren.

Ze ontwikkelt initiatieven om de overgang tussen kleuter en lager onderwijs, tussen lager en secundair onderwijs vlot te laten verlopen.

Onze school zoekt alternatieven voor het leerstofjaarklassensysteem om leerlingen optimale groeikansen te geven.

2. Memorandum van toelichting

2.1. Onze school als leefgemeenschap

Onze school vormt een gemeenschap waar iedereen belangrijk is.

We bouwen aan een goede leefsfeer op school.

2.1.1. Het team:

- Het schoolteam tracht een sfeer van begrip, acceptatie en rust te realiseren. Ze streven naar een team waarin iedereen gewaardeerd wordt.
- De leerkrachten werken doelgericht en blijven zich bekwamen door het volgen van navorming en bijscholing, alzo kunnen zij hun opdracht met succes volbrengen.
- Ze trachten in een team te werken dat open en eerlijk is. Zij steunen elkaar, staan open voor elkaar. Ze trachten de onderlinge communicatie binnen het team vlot te laten verlopen op basis van vertrouwen.
- De leerkrachten willen vriendelijk en positief zijn. Ze trachten het goede te zien in wat rond hen gebeurt. Ze tonen gevoel voor humor en relativiteit zonder de ernst van hun opdracht uit het oog te verliezen.
- De werking van onze school steunt op de gemaakte afspraken en richtlijnen opgesteld in onderling overleg en opgetekend in een SWP en schoolreglement.
- De leerkrachten staan open voor verandering en het kritisch onderzoek van de eigen opvattingen; die getuigen van zin voor creativiteit en eerlijkheid.
- Ze willen als leerkrachten vertrouwen wekken bij de leerlingen en ouders. Ze willen hen positief benaderen, open staan voor veranderingen en ieders keuze en eigenheid eerbiedigen.

2.1.2. De leerlingen

- Wij trachten een kindvriendelijke school uit te bouwen waar kinderen zich echt thuis voelen en onze school ervaren als een tweede thuis.
- Door opvoeding en onderwijs in onze school willen wij mensen vormen, die in de samenleving van morgen hun verantwoordelijkheid tegenover zichzelf en de maatschappij ten volle kunnen opnemen.
- In de omgang met elkaar moeten de kinderen zich evenwaardig voelen en respect hebben voor ieders wereld. De directie en leerkrachten zien toe dat de gestelde waarden en de leefregels worden gerespecteerd.

2.1.3. De ouders

- Onze onderwijsopdracht is slechts realiseerbaar mits een nauwe samenwerking met de ouders. De ouders zijn steeds welkom om problemen te helpen oplossen of ideeën uit te werken.
- **In de ouderraad kunnen ouders zetelen die willen meewerken aan de positieve uitbouw van onze school. Samenwerking is voor ons een ondersteuning in ons opvoedingswerk.**
- **Ouders worden degelijk geïnformeerd via een infobrochure BLIK INFO, BLIK NIEUWSBRIEF over de werking, leefregels en andere nuttige informatie van onze school. Voor verdere informatie beschikken we over een website.**

2.2 Onze school als leergemeenschap

Onze school beoogt de verstandelijke ontwikkeling van jonge mensen van twee en half tot twaalf jaar. In de kleuterschool zal men op een didactisch verantwoorde manier de ontwikkelingsdoelen trachten na te streven. De kleuters zullen zoveel mogelijk ervaringskansen krijgen om sociale, motorische, taal- en rekenvaardigheden te verwerven. Alsook inzichten in de wereldoriëntatie.

Vorbereidende lees- en schrijfactiviteiten komen aan bod. De kleuterschool participeert in de gehele basisschool.

De lagere school heeft als doelstelling de eindtermen te bereiken. Men streeft naar kwaliteits-onderwijs dat steunt op:

- Aandacht voor elk kind
- Verwachtingen van het schoolteam
- Werken met hedendaagse pedagogische en didactische middelen

2.2.1. Aandacht voor elk kind.

- Wij streven naar optimale ontplooiingskansen van elke leerling. Daarom moet elke leerkracht aandacht hebben voor het unieke in elk kind.
- Ieder kind is uniek ...evenwaardig.
- Wij geven de kans aan alle kinderen om op een aangename wijze te kunnen werken door differentiatiemomenten in te bouwen.
- We zullen oog hebben voor het totale kind.
- Een uitgewerkt kindvolgsysteem is de basis voor begeleiding, evaluatie en overleg.
- Kinderen met problemen willen we opvangen en begeleiden in een speciale omgeving als taak-klas, zorg-klas, differentiatie- en ontdekhoeken.
- We trachten de kinderen te helpen in hun groei naar zelfstandigheid.
- Onze school zal veel aandacht schenken aan het leren-leren.

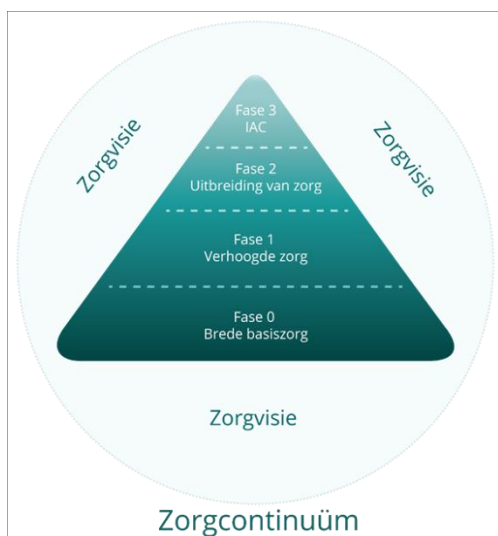
2.2.2. Verwachtingen van het schoolteam

- Goed klashouden is een prioriteit. De leerkrachten scheppen een klassfeer die uitnodigt tot activiteit.
- De leerkrachten willen up-to-date blijven. Vervolmaking en navorming blijft een opdracht.
- Onze bijzondere opdracht blijft te zorgen voor vernieuwing in het onderwijs.
- Overleg en teamwerk vragen onze extra aandacht. Elk teamlid moet openstaan voor de inbreng van anderen. We willen van elkaar leren.
- Om een vlotte doorstroming te verzekeren tussen de leerjaren maken we duidelijke afspraken.
- De leerkrachten zullen de goedgekeurde leerplannen van OVSG als leidraad gebruiken.

2.2.3. Werken met hedendaagse pedagogische en didactische middelen

- We streven ernaar te werken met degelijke geactualiseerde handboeken en handleidingen conform de ontwikkelingsdoelen en eindtermen.
- We trachten aandacht te hebben voor de sociale vaardigheden.
- Wij houden regelmatig MDO (Multi Disciplinair Overleg) om onze doelstellingen te verwezenlijken. Bij achterstand worden de leerlingen bijgewerkt door de taak- of klasleraar, SES- of zorgleraar.
- Om de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen te realiseren rekenen we op de steun en overleg van het schoolbestuur, de inspectie en begeleiding, het CLB en de ouders.
- Integratie van ICT via klas en computerlokaal in samenwerking met de ICT – coördinator.

2.2.4. Zorgverlening volgens het zorgcontinuüm.

Goede preventieve basiszorg

Verantwoordelijkheid van het hele schoolteam

Verhoogde zorg

Verantwoordelijkheid klasleerkracht en eventueel zorgteam

Ouders informeren en betrekken
Interventies klasintern door leerkracht/zorgteam
Interventies klasextern door zorgteam
Uitbreiding van zorg
Interventies door externe deskundigen
Individueel aangepast curriculum. (Selectie in de te behalen eindtermen).

Slot

Hiermee is niet alles gezegd en geschreven. Wij willen verder blijven werken aan dit pedagogisch project. Dit uitgeschreven project zal gebruikt worden als leidraad in het ganse schoolgebeuren naar leerlingen, ouders en leerkrachten toe.

Dit pedagogisch project werd gerealiseerd en opgesteld door de pedagogische werkgroep in overleg met het ganse schoolteam, met het advies van de participatieraad en het schoolbestuur.